

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ผู้สอน คือ อาจารย์พยาบาลที่ทำหน้าที่สอนนักศึกษาในหลักสูตร
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาล) หรือหลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์)
ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และภาควิชา
พยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

1.2 ผู้ใช้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าพยาบาล ผู้ตรวจ
การพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ซึ่งประกอบด้วย โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลศรีนครินทร์
โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และโรงพยาบาลรามาธิบดี

2. การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random
Sampling) โดย

2.1 กลุ่มผู้สอนสุ่มตัวอย่างสังกัดละ 25 เบอร์ เช่นเดียวกับจำนวนผู้สอน
ทั้งหมด เป็นจำนวนทั้งสิ้น 245 คน

2.2 กลุ่มผู้ใช้ลุ่มตัวอย่างสังกัดละ 50 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด เป็นจำนวนทั้งสิ้น 245 คน ทั้งนี้เนื่องมาจากจำนวนประชากรในกลุ่มผู้ใช้นั้นมีน้อย และเพื่อ ให้นำแตกต่างจากกลุ่มผู้ลุ่มอย่างมาก

จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 490 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ลุ่มแบบลุ่มตามไปยัง กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 490 ลุ่ม ได้รับแบบลุ่มตามคืน 454 ลุ่ม คิดเป็น ร้อยละ 92.65 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบลุ่มตามทั้งหมด และอัตราส่วนร้อยละของแบบลุ่มตามที่ได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนแบบลุ่มตามที่ลุ่มทั้งหมด	จำนวนแบบลุ่มตามที่ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
ผู้ลุ่ม	245	215	87.75
ผู้ใช้	245	239	97.59
รวม	490	454	92.65

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การลุ่มสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบลุ่มตามความคาดหวังของผู้ลุ่ม และผู้ใช้ เกี่ยวกับลักษณะของวิชาค้ำลุ่มตรบัณฑิตพยาบาล ซึ่งลุ่มสร้างโดยผู้วิจัยเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนในการลุ่มสร้างแบบลุ่มตามตามลุ่มดับ ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประลุ่มค้ำของ

วิชาค้ำลุ่มตรบัณฑิตพยาบาล ตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อใช้เป็น แนวทางในการลุ่มสร้างแบบลุ่มตามในการวิจัยครั้งนี้

1.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพยาบาล 3 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการปฏิบัติพยาบาล 3 ท่าน รวมทั้งดำเนินการสังเกตการปฏิบัติงานของวิทยาลัยการศึกษาระดับสูงในโรงพยาบาล เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามความคาดหวัง เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยการศึกษาระดับสูงในโรงพยาบาล 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว เกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 คำตอบ ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว มีข้อความตามความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยการศึกษาระดับสูงในวิทยาลัยต่าง ๆ 2 ด้าน คือ ด้านลักษณะทั่วไป และด้านลักษณะเฉพาะในวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะเฉพาะของการพยาบาลและจรรยาบรรณ โดยลักษณะเฉพาะของการพยาบาลจะครอบคลุมการปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร และวิชาการ ทั้งหมดเป็นจำนวน 69 ข้อ ดังรายละเอียด คือ

ก. ลักษณะทั่วไป	จำนวน 15 ข้อ
ข. ลักษณะเฉพาะในวิชาชีพพยาบาล	
1. ลักษณะเฉพาะของการพยาบาล	
- การปฏิบัติพยาบาล	จำนวน 27 ข้อ
- การบริหาร	จำนวน 6 ข้อ
- วิชาการ	จำนวน 6 ข้อ
2. จรรยาบรรณ	จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นอื่น ๆ
และข้อเสนอแนะ

2. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

เมื่อสร้างแบบสอบถามตามลักษณะข้างต้นแล้ว ได้นำไปให้อาจารย์ผู้ควบคุม
การวิจัย ตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามทุกข้อ ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา
พยาบาล และการอุดมศึกษา จำนวน 10 ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความตรงตามเนื้อหา หลังจากนั้นได้นำผลที่ได้รับกลับมา
พิจารณาร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ซึ่ง
ทั้งนี้ผู้วิจัยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน ยอมรับแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วถือว่า มีความตรง
ตามเนื้อหา ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว สำหรับเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีการ เลือกดังนี้
(สุภาพ วาดเขียน, 2523: 44) คือ

- 2.1 มีความรู้ความชำนาญเป็นเลิศในสาขาวิชานั้น ๆ
- 2.2 เป็นผู้มีทักษะและประสบการณ์สูง
- 2.3 มีผลงานเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพ
- 2.4 เป็นผู้มีความรู้ เป็นพิเศษในสาขาที่สนใจ

3. การหาความเที่ยง (Reliability)

นำแบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try out)
กับผู้สอน และผู้ใช้ของสถาบันการศึกษาพยาบาล ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน
20 คน โดยการทดลองใช้แบบตัวต่อตัว ซึ่งแบบสอบถามใช้ได้ทั้งหมด แล้วจึงนำผล
ที่ได้มาหาความเที่ยง

หาความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้สูตร α -Coefficient
ในส่วนที่แสดงความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ ได้ค่าความเที่ยง 0.92

4. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ ทั้ง 4 สถาบัน และหัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอบเขต สัมภาษณ์ไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้

2. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่สถาบันการศึกษาพยาบาล และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงทั้ง 10 แห่ง จำนวน 490 ฉบับ โดย บางส่วนผู้วิจัยนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง และในบางส่วนได้ส่งทางไปรษณีย์ไปให้อาจารย์ พยาบาล และหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในสถาบันนั้น ๆ ช่วยนำส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัย เลือกไว้ และรวบรวมส่งกลับคืนโดยผู้วิจัยใช้เวลาในทางลับแบบสอบถามคืนภายใน 4-6 สัปดาห์

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจากทุกสถาบันแล้ว พบว่ามีจำนวน 454 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.65 ของแบบสอบถามทั้งหมด เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์โดยพิจารณา จากการตอบทุกข้อแล้ว จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนในแบบสอบถามตอนที่ 2 ในแต่ละข้อนั้น พิจารณาจาก

คำตอบของกลุ่มตัวอย่าง คือ ถ้าตอบว่า

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่า	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	มีค่า	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่า	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีค่า	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่า	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ยมีดังนี้ คือ

1.00 - 1.49	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.50 - 2.49	ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย
2.50 - 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
3.50 - 4.49	เห็นด้วยมาก
4.50 - 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ อาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ของสถาบันบริการ-คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ซึ่งมีวิธีการทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percent)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบในแต่ละข้อ แต่ละด้านของผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตรที่ใช้คำนวณค่าเฉลี่ย คือ (Downie and Heath 1970 : 46)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย

fx คือ ผลรวมของค่าความถี่ของคะแนน

N คือ จำนวนข้อมูลหรือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

สูตรที่ใช้คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ (ประกอบ กระมลสูตร)

2524: 96)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ คือ ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum x$ คือ ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N คือ จำนวนข้อมูลหรือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้สอน และผู้ใช้ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาคำศัพท์บัณฑิตพยาบาล โดยใช้ค่าที (t-test)

สูตรที่ใช้คำนวณหาค่าที (t-test) คือ

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

t คือ ค่าที

\bar{X}_1 คือ ค่าเฉลี่ยจากคำตอบของผู้สอน

\bar{X}_2 คือ ค่าเฉลี่ยจากคำตอบของผู้ใช้

S_1^2 คือ กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคำตอบของผู้สอน

S_2^2 คือ กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคำตอบของผู้ใช้

N_1 คือ จำนวนข้อมูลหรือจำนวนผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม

N_2 คือ จำนวนข้อมูลหรือจำนวนผู้ใช้ที่ตอบแบบสอบถาม

4. สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) คือ
(ประคอง กระณสูตร, 2524: 62)

$$P = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_1^2}{S_2^2} \right)$$

P คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อความ (Item) ของแบบสอบถาม

S_1^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_2^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากผู้รับการทดสอบทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย